

ΑΝΔΡΕΑΣ
ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Ήταν διευθυντής της Λαϊκής Τράπεζας και τρία χρόνια πριν από την αφιέρωσή του έγινε ιερέας. Ο πατήρ Ανδρέας Παπαβασιλείου, για οκτώ τώρα χρόνια λειτουργεί και εξομολογεί στον ιερό ναό της Αγίας Ζώνης στη Λεμεσό και μιλά για τη ζωή του, σχολιάζει τα τεκταινόμενα στον τραπεζικό τομέα, αλλά και τα της Εκκλησίας.

«Οποιοσδήποτε είναι κοντά στην Εκκλησία έχει το πλεονέκτημα να αισθάνεται ωραία παντού»

> «Θέλω να πιστεύω ότι δεν υπάρχει η επιθυμία να “φαγωθεί” ο Μητροπολίτης Αθανάσιος»

ΤΗΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ ΣΟΛΟΜΩΝΙΑΣ ΔΡΟΥΣΙΩΤΟΥ

ΤΙ ΚΑΝΕ ένα Διευθυντή Τράπεζας να γίνει ιερέας; Είναι αλήθεια ότι ουδέποτε είχα σκεφτεί να γίνω ιερέας, παρόλο που ήμουν κοντά στην Εκκλησία. Ο παππούς μου ήταν ιερέας στην Κυθρέα και οι γονείς μ' έπαιναν κάθε Κυριακή στην εκκλησία που λειτουργούσε. Στην εφηβεία ζήσαμε τον αγώνα της ΕΟΚΑ και όλοι τότε είμαστε οργανωμένοι σε κατηχητικά και ομάδες. Υπήρχε μια προδιάθεση υπέρ της θρησκείας, της πατρίδας και της παράδοσης.

-Πώς ήταν η παιδική ηλικία; Ο πατέρας μου ήταν ιδιωτικός υπάλληλος και ζήσαμε μια δύσκολη εποχή με πολλές φτώχειες. Μας θεωρούσαν τυχερούς που είχαμε ένα κομμάτι ψωμί. Είμαστε τέσσερα αδέρφια, εγώ είμαι ο πιο μεγάλος. Τελείωσα το δημοτικό σχολείο στην Κυθρέα. Ήμουν από τους καλούς μαθητές. Μετά μετακομίσαμε στη Λευκωσία, όπου φοίτησα στην Αγγλική Σχολή.

-Γιατί πήγατε στην Αγγλική Σχολή; Οι μαθητές την εποχή εκείνη πλήρωναν δίδακτρα για τα σχολεία Μέσης Παιδείας. Τα δίδακτρα στο Γυμνάσιο ήταν πολύ πιο ακριβά από αυτά της Αγγλικής Σχολής όπου πήγαιναν οι πολλοί φτωχοί, αλλά και μερικοί πλούσιοι που ήθελαν να σπουδάσουν στην Αγγλία. Τα καλοκαίρια, από τα δωδεκά μου χρόνια, εργαζόμουν για να μαζέψω το ποσό των £9, που ήταν τα δίδακτρα του χρόνου.

-Ήταν δύσκολη η φοίτηση στην Αγγλική Σχολή την εποχή που απελευθερωτικό αγώνα; Στην αρχή η φοίτηση ήταν πολύ ευχάριστη. Είχαμε συμμαθητές Τουρκόκυπριους, Μαρωίντες, Αρμένιους και ζούσαμε αρμονικά και φιλικά μεταξύ μας. Δεν ξεκάρφωζαν Τούρκοι και Έλληνες. Ο ανταγωνισμός άρχισε το 1955 με τον αγώνα της ΕΟΚΑ. Δάσκαλός μας των Θρησκευτικών ήταν ο Παπασταύρος Παπαγαθαγγέλου, ο οποίος εξορίστηκε το 1957 μαζί με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, τον Μητροπολίτη Κύπριας και τον Πολύκαρπο Ιωαννίδη στις Σεΐχες. Τα μαθήματά του ήταν πύρινα. Είχε το χάρισμα του λόγου και μας μιλούσε για τους Αγίους της Εκκλησίας και την πατρίδα.

-Τι θέλατε να γίνετε τελειώνοντας; Το όνειρό μου ήταν να γίνω γιατρός, Βεβαίως τα πράγματα εξελίχθηκαν πολύ αρνητικά, διότι η ΕΟΚΑ είχε απαγορεύσει, στο πλαίσιο της παθητικής αντίστασης τις σπουδές σε αγγλικά Πανεπιστήμια. Έτσι, όταν στην έκτη τάξη πέρασα όλα μου τα G.C.E., αποφάσισα να βρω δουλειά, να φυλάξω χρήματα και όταν οι συνθήκες θα το επέτρεπαν, να πάω για ιατρική. Μετά το πρώτο τρίμηνο της έκτης τάξης το 1957, έφυγα από την Αγγλική Σχολή, αφού με είχαν προσλάβει στο Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών.

-Πόσα χρόνια κάνατε εκεί; Μέχρι το 1963. Το 1962 έκανα εγγραφή στην Ιατρική Σχολή του Αμερικανικού Πανεπιστημίου της Βηρυτού. Θα χρειαζόμουν περίπου £60 το μήνα και αποφάσισα ότι τα οικονομικά δεδομένα της οικογένειας ήταν αδύνατο να μου εξασφαλίσουν το ποσό αυτό και έτσι η προσπάθεια εγκαταλείφθηκε. Το 1963 ιδρύθηκε η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και προσλήφθηκα στο Τμήμα Οικονομικών Ερευνών. Διευθυντής του Τμήματός ήταν τότε ο Κίκις Λαζαρίδης, με τον οποίον από την πρώτη στιγμή μ' εσύνησε μια ιδιαίτερη φιλία. Έμεινα μέχρι το 1971.

«Οι δωρεές που πήραμε ανέρχονται σε πολλά εκατομμύρια»

-Όταν ήλθατε στη Λεμεσό, τα οικονομικά της Μητρόπολης ήταν σε μια πολύ δύσκολη κατάσταση; Ναι, υπήρχαν μερικά εκατομμύρια χρέη. Με επιθυμία του Μητροπολίτη διορίστηκε μια οικονομική επιτροπή με εμπειρογνώμονες και ειδικούς που αγαπούσαν την Εκκλησία για να βρούμε τρόπους να βγούμε από το αδιέξοδο. Σε κάθε μας βήμα είχαμε την ευλογία του Θεού. Μέσα σε εννιά μήνες πωλήσαμε δυο ακίνητα που ανήκαν στη Μητρόπολη και πήραμε τριάντα εκατομμύρια λίρες. Έτσι μπορέσαμε να εξοφλήσουμε τα βασικά μας χρέη και αποκτήσαμε και την αξιοπιστία μας με τις Τράπεζες. Ο Μητροπολίτης Αθανάσιος έκανε κάτι πολύ πρωτοποριακό, αποφάσισε να γίνεταί κάθε χρόνο διάσκεψη Τύπου για να δημοσιεύουμε τα οικονομικά της Μητρόπολης. Αυτή ήταν μια πολύ καλή ιδέα.

-Αυτό έκανε πολύ κόσμο να δίνει δωρεές; Ναι, οι δωρεές που πήραμε είναι πολλά εκατομμύρια. Κάθε φορά που είχαμε ένα στόχο, όπως η κατασκήνωση στο Σαϊτά ή η αναστήλωση της Μονής του Τιμίου Προδρόμου στο Μέσα Ποταμό, βρέθηκαν δωρεές με μεγάλα ποσά. Το ίδιο έγινε και με το πολυδύναμο Κέντρο Νεότητας και το ραδιοσταθμό. Προγραμματίζουμε να κάνουμε και άλλα μεγάλα έργα όπως το γηροκομείο για τους ιερείς και τις πρεσβυτέρες, μοναχούς και μοναχές και τη Θεραπευτική Κινητικότητα για τα ναρκωτικά.

-Τι θα γίνει η οικία του τέως Μητροπολίτη Χρυσάνθου; Θα μετατραπεί σε πολιτιστικό μουσείο.

-Κάποιοι διερωτώνται γιατί να πρέπει να κτιζονται τόσες εκκλησίες; Όταν ανέλαβε καθήκοντα ο Μητροπολίτης Λεμεσού Αθανάσιος, πολλές κόσμοι παραπονιόνταν ότι δεν είχε εκκλησία στην περιοχή του. Ανταποκριθήκαμε στην επιθυμία των κατοίκων της Λεμεσού, που έχουν βαθιά ευσέβεια και αυτό το βλέπω στις εξομολογήσεις.

-Γιατί φύγατε; Όταν ο κ. Λαζαρίδης ανέλαβε καθήκοντα διοικητή της Λαϊκής Τράπεζας το 1970 με κάλεσε να πάω να δουλέψω μαζί του. Αποδέχτηκα την πρόσκλησή του και τον Ιούνιο του 1971 διορίστηκα διευθυντής στο Τμήμα Χρηματοδοτήσεων.

-Ήταν εύκολη η απόφαση να αφήσετε μια σύζυγο κυβερνητική θέση με σύζυγο και παιδιά; Ήταν δύσκολη η απόφαση, διότι κανείς δεν ήξερε αν θα πετύχαινε η Λαϊκή, που ήταν τότε η μικρότερη τράπεζα. Είμαστε όμως νέοι, γεμάτοι φιλοδοξίες και όνειρα. Ξεκινήσαμε με ενθουσιασμό την όλη προσπάθεια και οι στόχοι μας δεν άργησαν να υλοποιηθούν. Αρχές της δεκαετίας του 1980 και μετά την εξαγορά της Ginnplays Bank είχαμε το 25% της αγοράς. Ήταν ξεχάρητος ο συνδυασμός του Κίκι Λαζαρίδη με τον Πρόεδρο της Τράπεζας Ευαγόρα Λανίτη, ένα σπουδαίο άνθρωπο. Έκανε εντύπωση η καθαρότητα των σκέψεων και αποφάσεων του. Είχε μεγάλη αίσθηση στα οικονομικά πράγματα και ξεκάρφωζε με ακρίβεια ποια επένδυματα στην αγορά είχαν μέλλον και ποια όχι. Απλώς και ταπεινός αγαπούσε τους συνεργάτες του. Ο Κίκις Λαζαρίδης ήταν ένας ικανός ηγέτης που υποκινούσε τους συνεργάτες του, διέθετε δυναμισμό και διοικούσε μ' ένα δίκαιο και ορθολογικό τρόπο. Αυτός ο συνδυασμός Λαζαρίδη - Λανίτη βοήθησε τη Λαϊκή Τράπεζα να αναπτυχθεί γαργαλιά και να γίνει σύντομα ένας

μεγάλος όμιλος με διεθνείς προεκτάσεις.

-Το φαναζόσαστε πηγαίνοντας τότε στη Λαϊκή Τράπεζα ότι θα έκανε αυτή την πορεία; Όχι, αλλά δούλεψα με σκληρά, δεν κοιτάζαμε ώρες. Η οικογένειά μου παραπονιόταν ότι ήμουν πάντα πολύ ασχολός, δούλευα για την τράπεζα από το πρωί μέχρι το βράδυ και γύριζα σπίτι κουρασμένος.

-Συμμετείχατε στο μεγάλο πλεονέκτημα των τεσσάρων παιδιών; Όσο μπορούσα ήμουν παρών, αλλά το φορτίο επιμύζονταν η γυναίκα μου Ηρώ. Της χρωστάω πολλά ευγνωμοσύνη. Τα παιδιά πέτυχαν, τα έμαθα από μικρά να είναι κοντά στην Εκκλησία, να εξομολογούνται, να κοινωνούν, να πηγαίνουν στα χριστιανικές κατασκηνώσεις.

-Για την εκκλησία βρήκατε χρόνο; Ναι, για την εκκλησία πάντα έβρισκα χρόνο. Το καλοκαίρι περνούσα την άδεια μου ως ομαδόρχης στις χριστιανικές κατασκηνώσεις, κάθε Κυριακή πρωί πήγαινα στην εκκλησία της Παναγίας στην Παλουριώτισσα, όπου ήμουν επίτροπος και κάθε Σάββατο έκανα κατηχητικό στα παιδιά.

-Πώς συνάδει ένας διευθυντής Τράπεζας, που ασχολείται με τα δάνεια να είναι τόσο κοντά στην Εκκλησία; Όσο παράξενο και να φαίνεται, εκείνος που προσπαθώ να είναι κοντά στην Εκκλησία έχει το πλεονέκτημα να αισθάνεται ωραία παντού. Η ζωή μορφαίνει

κοντά στο Θεό.

-Νιώσατε καμιά φορά να ερχόσασταν σε αντίθεση με τον ίδιο σας τον εαυτό; Ελάχιστες φορές, όταν ανακάλυπτα ότι κάποιος άνθρωπος δεν ήταν τίμιος και προσπαθούσε να μας ξεγελάσει. Εκεί είχα κρίση συνειδήσεως.

-Πώς ζήσατε την εποχή του Χρηματιστηρίου το 1999-2000; Είχα φύγει από την Τράπεζα. Μου είχαν απομείνει τότε τρία χρόνια για να αφιερωθώ και υπέβαλα την παραίτησή μου για να γίνω ιερέας. Ανέμενα ότι η φύσκα των μετοχών κάποια στιγμή θα ξεφουσκώνε.

-Βλέποντας σήμερα τις εξαγορές τι έρχεται στο μυαλό σας; Από τη δεκαετία του 1990 έλεγα ότι θα έληθε ο καιρός που θα πρέπει να ενωθεί η Λαϊκή με την Τράπεζα Κύπρου, για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν το μεγάλο ανταγωνισμό που θα δημιουργείτο με τις νέες συνθήκες στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ανέμενα όλα αυτά που γίνονται σήμερα, διότι στις μεγάλες ενιαίες αγορές, το χρήμα κινείται με ένα διαφορετικό τρόπο.

-Σας λείπει ο κοσμικός τρόπος ζωής; Όχι, διότι τον χόρτασα στην Τράπεζα και τον βαρέθηκα.

-Ποια ευχή κάνετε κάθε μέρα στην προσευχή σας; Η Εκκλησία έχει ως στόχο της τη σωτηρία των ψυχών και την απόλαση του πόνου των ανθρώπων. Αυτή είναι η βάση της προσευχής μας.

«Σε οκτώ χρόνια είδα να γίνονται πολλά θαύματα»

-Γιατί αφήσατε μια δουλειά που απολαμβάνατε για να αφοσιωθείτε στην Εκκλησία; Ήμουν θρησκευτικός επίτροπος και είχα συχνές επαφές με τον τέως Αρχιεπίσκοπο, με τον οποίο συνδέομαι. Όταν συναντηθήκαμε, εκτός από οικονομικά, συζητούσαμε θρησκευτικά, αλλά και εθνικά θέματα. Ήταν μια ισχυρή προσωπικότητα. Το 1995 μού πρότεινε να γίνω ιερέας. Νόμιζα ότι με στείλει. Κάθε φορά που βρισκόμασταν με ρωτούσε αν αποφάσιζα. Το 1998 η Σύνοδος της Εκκλησίας της Κύπρου με έστειλε στα Ιεροσόλυμα σε ένα πανορθόδοξο συνέδριο με τον νυν Μητροπολίτη Λεμεσού Αθανάσιο, τότε Ηγουμένο Μαχαιρά. Κάναμε έξι ημέρες στα Ιεροσόλυμα και μέχρι να επιστρέψουμε με έπεισε να γίνω ιερέας. Του χρωστάω μεγάλη ευγνωμοσύνη. Κάλεσα τα παιδιά μου Βάσο, Παναγιώτα, Γιώργο και Άννα και τους ανακοίνωσα την απόφασή μου. Όλοι την είδαν με θετικό φάκο.

-Ποιες ήταν οι ανησυχίες σας; Η ιεροσύνη είναι ένα λειτουργήμα που θέλει προπαίδεια και γνώσεις. Εγώ στα 59 μου χρόνια, με μια άκρως κοσμική ζωή, νόμιζα ότι ήμουν ανάξιος για ένα τέτοιο μεγάλο λειτουργήμα.

-Αφήσατε και ένα σημαντικό οικονομικό εισόδημα; Πράγματι. Όσα έπαιρνα ένα μήνα στην Τράπεζα, δεν τα παίρνω ιερέας σε ένα χρόνο. Από την ώρα όμως που αποφασίσεις να αφιερώσεις τον εαυτό σου στο Θεό και στην Εκκλησία τα χρήματα δεν μετρούν.

-Ήταν η εποχή που είχαν ξεσπάσει τα οικονομικά προβλήματα με τον τέως Μητροπολίτη Λεμεσού Χρυσάνθου; Ναι, η 1η 9 Μαΐου 1999 σε ιερέα και αυθημερόν ήρθα στη Λεμεσό για μερικά χρόνια και έμεινα οκτώ.

-Ήταν εύκολη η προσαρμόγηση; Ο πρώτος καιρός ήταν δύσκολος, διότι ενώ ως επίτροπος πήγαινα τακτικά στην εκκλησία και γνώριζα τη Θεία Λειτουργία καλά, στερηόσα όμως στα πρακτικά θέματα.

-Δεν είσατε απλός ιερέας αλλά και εξομολογητής; Ναι, είμαι και πνευματικός. Τώρα κατάλαβα ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία μας είναι κιβωτός σωτηρών, τους οποίους εμπιστευτήκαμε. Όταν ολοκληρώθηκε η έρευνά μας τον Οκτώβριο του 1998, ο τέως Λεμεσού

υπέβαλε την παραίτησή του και έγιναν εκλογές για την ανάδειξη νέου Μητροπολίτη, τις οποίες κέρδισε ο Αθανάσιος. Η εποχή εκείνη συνέπεσε με την απόφασή μου να ιερωθώ και όταν έφτασα τον τέως Αρχιεπίσκοπο πώς θα προχωρούσα, μου υπέδειξε να έρθω στη Λεμεσό για μερικά χρόνια για να βοηθήσω το νέο Μητροπολίτη στα οικονομικά της Μητρόπολης. Χειροτονήθηκα στις 9 Μαΐου 1999 σε ιερέα και αυθημερόν ήρθα στη Λεμεσό για μερικά χρόνια και έμεινα οκτώ.

-Ήταν εύκολη η προσαρμογή; Ο πρώτος καιρός ήταν δύσκολος, διότι ενώ ως επίτροπος πήγαινα τακτικά στην εκκλησία και γνώριζα τη Θεία Λειτουργία καλά, στερηόσα όμως στα πρακτικά θέματα.

-Δεν είσατε απλός ιερέας αλλά και εξομολογητής; Ναι, είμαι και πνευματικός. Τώρα κατάλαβα ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία μας είναι κιβωτός σωτηρών, τους οποίους εμπιστευτήκαμε. Όταν ολοκληρώθηκε η έρευνά μας τον Οκτώβριο του 1998, ο τέως Λεμεσού

υπέβαλε την παραίτησή του και έγιναν εκλογές για την ανάδειξη νέου Μητροπολίτη, τις οποίες κέρδισε ο Αθανάσιος. Η εποχή εκείνη συνέπεσε με την απόφασή μου να ιερωθώ και όταν έφτασα τον τέως Αρχιεπίσκοπο πώς θα προχωρούσα, μου υπέδειξε να έρθω στη Λεμεσό για μερικά χρόνια για να βοηθήσω το νέο Μητροπολίτη στα οικονομικά της Μητρόπολης. Χειροτονήθηκα στις 9 Μαΐου 1999 σε ιερέα και αυθημερόν ήρθα στη Λεμεσό για μερικά χρόνια και έμεινα οκτώ.

-Ήταν εύκολη η προσαρμόγηση; Ο πρώτος καιρός ήταν δύσκολος, διότι ενώ ως επίτροπος πήγαινα τακτικά στην εκκλησία και γνώριζα τη Θεία Λειτουργία καλά, στερηόσα όμως στα πρακτικά θέματα.

-Δεν είσατε απλός ιερέας αλλά και εξομολογητής; Ναι, είμαι και πνευματικός. Τώρα κατάλαβα ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία μας είναι κιβωτός σωτηρών, τους οποίους εμπιστευτήκαμε. Όταν ολοκληρώθηκε η έρευνά μας τον Οκτώβριο του 1998, ο τέως Λεμεσού

υπέβαλε την παραίτησή του και έγιναν εκλογές για την ανάδειξη νέου Μητροπολίτη, τις οποίες κέρδισε ο Αθανάσιος. Η εποχή εκείνη συνέπεσε με την απόφασή μου να ιερωθώ και όταν έφτασα τον τέως Αρχιεπίσκοπο πώς θα προχωρούσα, μου υπέδειξε να έρθω στη Λεμεσό για μερικά χρόνια για να βοηθήσω το νέο Μητροπολίτη στα οικονομικά της Μητρόπολης. Χειροτονήθηκα στις 9 Μαΐου 1999 σε ιερέα και αυθημερόν ήρθα στη Λεμεσό για μερικά χρόνια και έμεινα οκτώ.

Αρχιεπισκόπος; Προσευκόμασταν ο Θεός να αναδείξει τον καταλληλότερο. Όσο απογοήτευση κι αν νιώσαμε σε προσωπικό επίπεδο, πιστεύουμε ότι αυτό ήταν το θέλημα του Θεού και θα στηρίξουμε το νέο Αρχιεπίσκοπο. Προσευκόμαστε να τον φωτίσει ο Θεός και να του δίνει δύναμη επί αγαθώ της Εκκλησίας.

-Νιώθετε με τη διεύθυνση της Συνόδου και την αλλαγή του Καταστατικού ότι παραμερίχθητε ο Μητροπολίτης Λεμεσού; Θέλω να πιστεύω ότι δεν υπάρχουν τέτοια θέματα. Η αλλαγή του Καταστατικού πρέπει να γίνει με προσοχή και να μην καταργηθεί αυτό που είχαμε τόσα χρόνια στην Κύπρο, ως ιδιαίτερότητα. Μητροπολίτες και Αρχιεπίσκοπος να εκλέγονται με ψήφο κλήρου και λαού.

-Ο κόσμος της Λεμεσού είναι απογοητευμένος; Τα πρώτα αισθήματα ίσως να είχαν το στοιχείο της απογοήτευσης, μετά όμως επεκράτησε η κανοποίηση ότι ο Μητροπολίτης Λεμεσού έμεινε στο ποίμνιό του.